

es saig

Qüestió de temperatura

La canícula —les setmanes finals de juliol i les primeres d'agost— té fama de ser l'època de temperatures més altes i de més xafogor. Però enguany sembla que s'ha anticipat i hem tengut un mes de juny que els aficionats a les estadístiques diuen que ha estat el més calent des de fa no-sé-quants anys. Si els termòmetres segueixen pujant, suarem molt i haurem de beure molt de líquid i que cadascú triï el que més li agradi o li convengui.

Sembla que no hem de passar pena per l'aigua: per una part, hem tengut un any de pluges apreciables —no excepcionals ni desmesurades— i els aqüífers es deuen haver mantingut; d'altra banda, l'Ajuntament ha perforat nous pous amb un cabal d'aigua considerable, pel que hem sentit a dir. Bé anirà si per aquest costat no hem de patir.

Més problemàtic es presenta el perill d'incendis forestals, sobretot si segueix un temps tan eixut i calent; les garrigues, en general, estan molt brutes i descuidades, són poques les que han eliminat els pins que caigueren l'altre any amb la tramuntanada; els que tenim tendència a caminar per fora vila —per gust o per prescripció mèdica— sabem que la majoria de pinars i boscos del terme posseeixen les condicions objectives per ser víctimes del foc; qualsevol negligència pot bastar per provocar-lo, i no diguem els piròmans professionals (que n'hi ha). Ja ho deia el nostre Anselm Turmeda: *De poca brasa certament / se fa gran foc, i molt ardent*; és clar que ell ho relacionava amb una altra mena de foc: *així d'un mal parlament / ixen grans bregues*.

Bé, hem parlat de la temperatura ambiental, de la calor climatològica, que va a més; en canvi sembla que s'està temperant i assossegant l'escalfor política que abans de les eleccions havia pujat massa graus; ara els resultats són els que són, ens agradin o no i la vida continua. De totes formes, segueixen a diversos llocs els esquitxos electorals amb acusacions de corrupció i de perversió del vot que tant de mal fan a la política, als polítics i a tots els que creim en la democràcia i la defensam. El polític és, per definició, el qui s'ocupa professionalment dels afers públics i el mal neix quan anteposa l'interès particular a les seves obligacions. Aleshores es presenta el conflicte i, com deien els nostres vells, *beure i bufar no pot ser*.

Però per ventura ens estam enfilant massa i ens ficam on no ens demanen; més val que tornem a tocar de peus a terra. Llegirem —no ens faceu dir on, però era a un autor molt antic— un consell que més o manco deia: si fas una cosa que supera les teves possibilitats, faràs un mal paper i deixaràs de fer-ne una que hauries pogut complir i que t'hagués pogut omplir i satisfer. Idò, això: no és mal consell.

Com tampoc no és mal amonestament el que ens donava fra Anselm ara fa sis-cents anys: *qui bé està que no es moga, / qui mal cerca prest lo troba*.

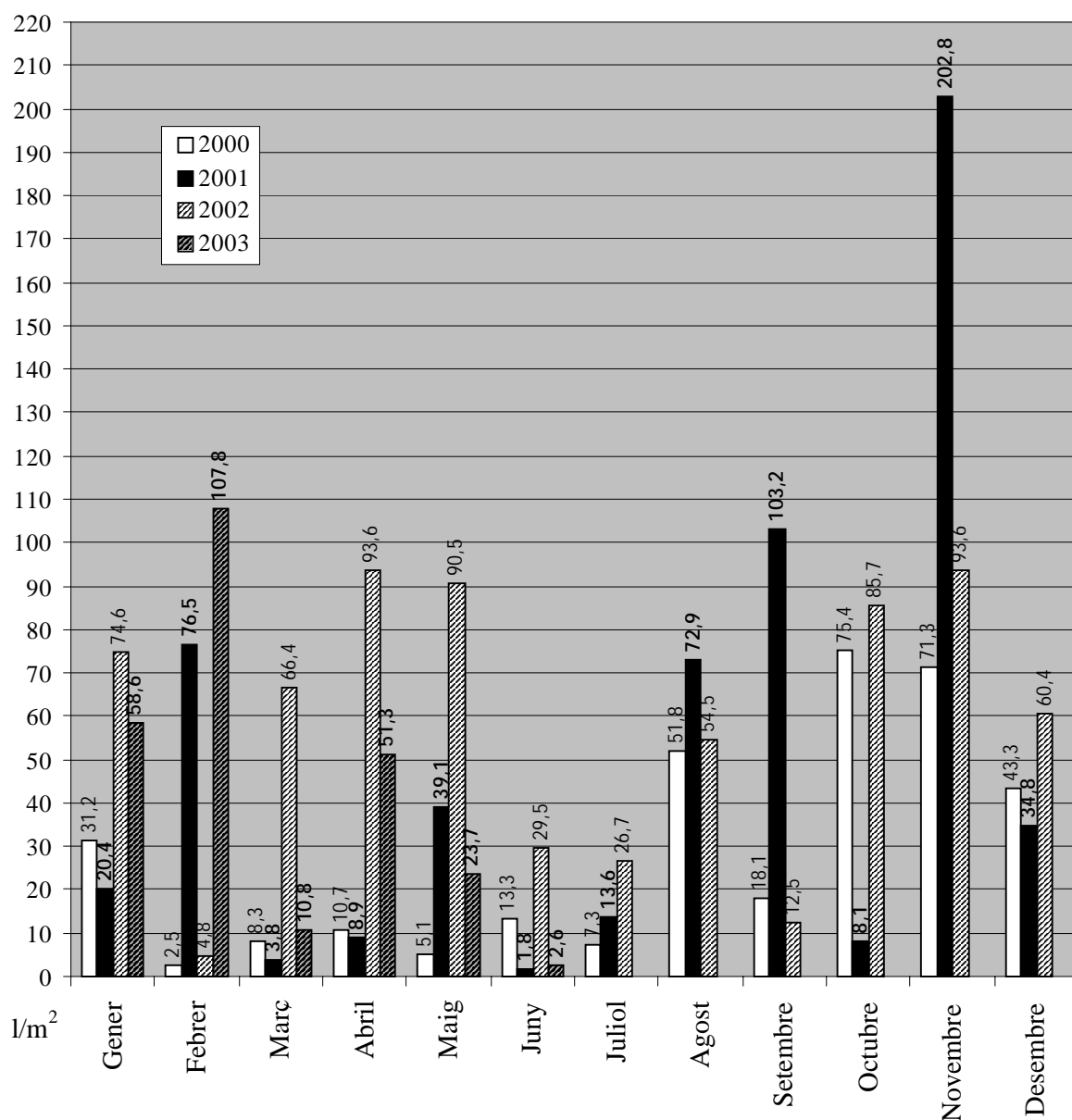
PORTADA
Fotografia de Jerònia Pou

Sumari

- 02 Editorial
- 04 Pluviòmetre
- 05 Calaix de sastre
- 06 M'han dit que diuen
- 07 Moviment demogràfic
- 08 Salut
- 10 Una passejada, dues estampes...
- 11 El sant del mes
- 12 Sobre astronomia
- 13 Sabeu on és?
- 14 L'Ajuntament informa
- 20 Baules
- 21 Noticiari de l'Obra Cultural
- 22 Any Francesc de Borja Moll
- 24 Quatre mots sobre...
- 26 Festival Internacional de Música Clàssica
- 27 Escacs
- 28 PSM-EN d'Algaida
- 30 Ses Escoles
- 32 Un variat de poesia
- 33 Fa vint anys
- 36 Una xerradeta amb...

Pluviòmetre

Us donarem les dades de pluges del maig quan el mes encara no havia acabat i la xifra provisional que avançarem va augmentar una mica: el total va quedar en 23,7 litres.

Pel que fa al juny només tenim registrada una brusca a principis de mes de 2,6 litres; encara que el mes no ha acabat, sembla que serà la quantitat definitiva. Hem tengut un mes de juny de molta calor, de temperatures rècord segons les estadístiques.

La vida és una tómbola

«Cada día es fiesta en Mallooorca...», cantàvem aquells anys tan feliços en què davall cada pedra hi trobaves un botifarró. Per sort, el temps ens ha fet recuperar la compostura i ara només cantam els dissabtes, els diumenges i les festes assenyalades. Per exemple, entre cançó i cançó, un diumenge de juny, entradeta de fosca, aixeques la mirada cap al cel i descobreixes que sobre el cap hi tens una aviopista on un seguit d'ocells mecànics fan voltes esperant el seu torn per vomitar glopades de turistes ingenus que segurament no saben, pobrets, que els espera el suplici de l'ecotaxa.

El descobriment dels avions fent cua al cel de Son Sen Joan duu implícita la pregunta: que no havíem quedat que hi havia crisis? Això era abans, pur, et respon la consciència, amb veu d'hoteler. Ha bastat que els turistes potencials sabessin la notícia de finals de maig perquè els pegàs una viatge cap a Mallorca de no dir, ha bastat perquè els diaris (alguns) canviassin el negre funerari de les portades per un blanc resplendent. Si novembre de 1975 és recordat per la sensacional ploguda de demòcrates que s'hi produí, quan els mesos anteriors la sequera feia feredat, juny de 2003 passarà a la posteritat per la inesperada sortida dels calaixos de milers de reserves hoteleres. Oh! badam la boca tot meravellats i, respectuosos, ens llevam el capell de palmes davant el miracle. Gràcies, senyors, pels turistes que ara ens retornau i que abans ens escatimàveu. Allà on hi havia pobresa i teranyines, ara hi ha parets emblanquinades. De l'estretor a l'abundància hi va un remuc, un sospir. La crisis ja és història perquè la vida és una tómbola...

Una tómbola plena de sorpreses. Primera sorpresa: descobrir la relació que hi ha entre Matas i Bush. Cercam al diccionari anglès - català la traducció del mot *bush* i resulta que Jordi Mata és el president dels Estats Units d'Amèrica. I que «*James Bushes, president of Balearic Islands*» és una notícia potser de la portada de *Last Hour*.

Segona sorpresa. A Madrid, per poder governar els especuladors necessiten comprar alguns polítics. Són uns aprenents, els madrilenys, quin ridícul. Aquí, per fer el mateix no cal que els especuladors comprin ningú: es presenten directament a les eleccions i els tenim als consells, als ajuntaments... Ja parlen de fer un curset de formació als especuladors d'altres terres i així estalviar escàndols inútils que només serveixen per omplir els noticiaris.

Tercera sorpresa. Fent cas de la nova doctrina que el bilingüisme és la clau de volta que ens conduirà ràpidament al paradís, molts de bars havien penjat, ben vistós, el cartell de «Hay coca», amb l'afegitó petit: «de trempó, de pebres torrats...». Cansats de donar explicacions a la brigada de lluita contra la droga, els propietaris s'han passat directament al plurilingüisme. «Hay pizza», diuen ara els rètols publicitaris a la caça de clients...

Sí, la vida és una tómbola. I qui fa girar la roda ha decidit que s'ha acabat el mal temps, ara toca ser feliços i menjar pastissos. Que no sigui res, diuen, després d'una panxada.

Cada any passa més o manco el mateix: arriba sant Joan i es posa a fer una calor insuportable; però enguany, diu tothom, és més pesada que mai, la calor, i humida, molt humida, cosa que fa que sigui més mala d'aguantar. Ens atreviríem a dir que no hi ha hagut ni una sola conversa, durant aquest mes de juny, en què no s'hagi tocat el tema de la calor i el no poder dormir, ni anar a caminar, ni... El que sí ha arrancat a tope és la piscina municipal: cada dia hi va més gent i un bon ambient que hi ha, ben alegre. També s'han animat els vespres a la fresca a Plaça, amb tertúlies que s'allarguen fins ben tard; el problema és que no hi ha massa taules i cadires, als bars...

Quan hem parlat de les piscines municipals hem recordat que l'altre dia ens digueren que pel camp de futbol hi havia una gentada, sobretot nins i nines, i ens va estranyar ja que durant la temporada de futbol sembla que hi va anar poca gent. Resulta, ens explicaren, que allà hi fan festes infantils, o cosa d'això. Si uns pares volen fer la festa d'aniversari d'un fill, els resulta molt més còmode anar allà; i per als al·lots no en parlem, amb tot aquell terreny per córrer.

Parlant de futbol, també ens han arribat notícies en el sentit que la pèrdua de categoria no ha desanimat els aficionats, al contrari. Durant tota la vida del futbol algaiddí dels darrers trenta anys, cada any a l'assemblea ningú volia saber res d'agafar les feines i maldecaps del club; al contrari, quasi sempre hi havia una directiva de compro-

mís; idò enguany hi ha un grup de gent, joves la majoria, que s'han posat al davant per recuperar la categoria. Això sí, ens han comentat que la directiva anterior ha deixat el club sanejat i amb els comptes ben clars.

El que ja és tradicional al nostre poble en arribar la calor són els renous de motos, motorets i cotxes, que circulen pel poble els vespres fent un renouer. És una d'aquelles coses que arribes a pensar si no té cura, o no hi volen posar remei. A moltes rotllades se'n parla i la gent es queixa de no poder escoltar la televisió ni dormir, ara que han de tenir les finestres obertes. I tothom coincideix que en total són una dotzena, els que provoquen aquestes queixes i tothom sap qui són..., llevat dels qui hi haurien de posar remei.

I el que s'està posant més difícil cada dia, i pareixia que ja no podia empitjorar més, és el trànsit i els aparcaments dins el poble. Abans la gent es queixava del trànsit a les hores d'entrada i sortida de les escoles (que, per cert, ara que ja han acabat les classes encara en sentirem un que es tornava a demanar quants d'al·lots hi van a peu, a escola). Ara, que ja no hi ha escola, el trànsit és constant a tota hora. Parlant d'això, que també és un tema que surt a moltes converses, ens digueren que a Algaida ja hi ha quasi un vehicle per persona. I, naturalment, els carrers no s'han eixamplat, segueixen essent els mateixos de quan només hi passaven carros i bicicletes (i si obren qualche carrer, encara el fan ben estret).

Enguany el dia de l'obertura de caça no va ser com altres anys, que a trenc d'alba pareixia la revetlla de sant Jaume. Diuen els caçadors que per bona part del terme hi ha pocs conills. I diuen també que no és estrany, ja que per fora vila no s'havien vist tants de moixos mai. Són com una plaga, els moixos per fora vila. I quan s'han avesat als conills petits, ja no encalcen rates... El que no sabem és si aquests moixos estan considerats animals protegits (com els mostels i genetes) o els poden caçar.

De les passades eleccions ja no queden gaire coses per dir. El vespre del 25 de maig hi havia cares que reien per no plorar. A Algaida tot va quedar més o manco com abans; però a Ciutat, a la Comunitat... El que s'ha comentat molt, més que els resultats en si, és la campanya electoral, que pel que hem sentit no fou gaire neta, sobretot per part de segons quins partits.

Hem d'entregar aquest escrit sens falta el dissabte dia 28 a primera hora de l'horabaixa i, per tant, no sabem el resultat del partit de final de copa que ha de jugar el Mallorca. Però hem sabut que un centenar d'algaidins s'han desplaçat a Elx per veure el partit en directe; es veu que l'afició cap al Mallorca ha arrelat fort al poble. Voldríem que la tornada fos feliç i alegre per a tots ells i poguessin festejar el triomf de l'equip.

Un Sord

Defuncions

Joan Torrens Oliver
Va morir a Pina el 4 de juny.
Tenia 67 anys.

Guillem Amengual Pou
Va morir dia 12 de juny
a l'edat de 89 anys.

Naixements

Lucas Freire Aguilar,
fill de Javier Luis i Luisa Fernanda.
Va néixer dia 21 de maig.

Joana Maria Seguí Santmartí,
filla de Joan Josep i Sebastiana.
Va néixer dia 22 de maig.

Sebastià Vich Juan,
fill de Miquel i Miquela.
Va néixer dia 25 de maig.

Julià Garde Ximelis,
fill de Javier i Mònica Elisa.
Va néixer dia 3 de juny.

Lluís Rosselló Blascos,
fill de Lluís i Maria Jesús.
Va néixer dia 5 de juny.

Xavier Urrea Huguet,
fill d'Albert i Sara Patrícia.
Va néixer dia 12 de juny.

Ara que ja ha començat la calor de ple, i si no canvia pareix que enguany en farà molta, en aquest número bimensual de la revista parlarem des de les pàgines de la salut d'una sèrie de qüestions i consideracions que hem de tenir en compte en aquesta època estival.

Aquests aspectes són el sol, l'alimentació, la hidratació i altres cures. Però no només dirigides a la gent gran com és habitual a la nostra secció, sinó també a la gent més jove i als infants.

El sol

El sol es pot convertir en uns dels pitjors enemics de la pell i l'exposició sense protecció pot arribar a produir cremades greus, envelliment de la pell i un problema més greu com és el càncer de pell, cada vegada més present dins el nostre medi.

Per evitar tots aquests problemes hem de seguir una sèrie de pautes:

- prendre el sol amb moderació, a poc a poc, i no estar-hi exposats durant les hores més perjudicials (entre les 11 i 16 h)
- protegir la pell amb una crema amb factor de protecció adequat i cal no oblidar mai que encara que estiguem ben torrats no hem de deixar d'untar-nos de crema
- en estar al sol, hem de beure líquids amb molta freqüència, sobretot aigua
- protegir el cos amb viseres, gorres i amb ulleres de sol amb vidres homologats
- hidratar la pell amb crema hidratant a diari

Alimentació - hidratació

És fonamental mantenir una hidratació adequada; prendre abundant quantitat de líquids durant tot el dia, especialment a les hores de més sol.

Cal no oblidar que els infants i les persones majors són especialment vulnerables als efectes de la calor i, per això, els hem de insistir que beguin durant el dia gran quantitat de líquids, principalment aigua.

L'aigua és la beguda ideal, però també són molt recomanables els sucres de fruita natural, sorbets de fruita, infusions, etc. És convenient beure de 2 a 3 litres al dia, ja que a l'estiu les pèrdues de líquid són molt més importants que a l'hivern.

A l'estiu no és necessari prendre més quantitat de sal per compensar les pèrdues per la suor o altres líquids.

Quant als aliments en els mesos de calor, recomanem una dieta més lleugera i rica en verdures i fruita de temporada.

En èpoques de calor el cos agraeix els àpats lleugers i refrescants. Les fruites i verdures de temporada, amb un elevat contingut d'aigua i altres nutrients essencials per al nostre organisme, sadollen la nostra gana i la nostra set de la forma més apetitosa i contribueixen a mantenir la nostra pell ben nòdrida i ben hidratada.

És important incloure les verdures i fruites, ja que així ens assegurem en gran part la hidratació del nostre cos i també una gran varietat de plats poc greixosos: ensalades verdes,

Des d'aquestes pàgines, creim que aquests aspectes que hem comentat són els més importants a tenir en compte per evitar problemes que ens poden fer tenir un estiu no gaire agradable, però també, i per acabar, creim que és molt important tenir en compte una sèrie de consells, tant per a la gent que passa l'estiu vora la mar com a l'interior.

Aquests són uns consells, tant per preservar la salut personal com per preservar la salut mediambiental, seriosament tocada aquests darrers temps.

Els consells nostres són:

- no deixeu a la platja ni al camp fems, llaunes, vidres, llosques de cigarretes o papers
- utilitzau les papereres , contenidors o bosses de fems
- és responsabilitat de tots mantenir l'aigua neta i no tirar-hi brutor
- evitau fumar o encendre foc al camp; a l'estiu hi està prohibit a no ser a un lloc controlat

Recordau que mantenir els nostres camps i la nostra mar és feina i responsabilitat de tots i totes.

Bon estiu als nostres lectors i lectores i us desitjam unes molt bones festes de sant Jaume.

cremes i sopes fredes i, com a postres, fruita fresca o una petita porció de gelat o sorbet fresc.

Com a exemples de suc i líquids vegetals, refrescants, saludables i plens de sabor us oferim les següents receptes:

- 1 remolatxa, 2 pastanagues, 1 peça d'api, 1 patata petita cuita i 4 raves
- 4 tomàtiques, 1 cogombre, 1 pebre verd, 1 dent d'all i 2 tiges d'api

Preparació: es fa tot ben net, es talla i es passa per la liquadora.

Un aspecte a tenir en compte quant als aliments és la seva conservació i preparació; no s'han de mantenir els aliments a temperatura ambient, ja que això facilita la aparicions de infeccions; s'han de guardar a la gelera els aliments perillosos de tornar dolents, com són productes lactis, salses, carn, peix, ous, etc. Procurau descongelar els aliments dins la gelera o dins el microones. Consumiu la fruita i verdura ben netes i rentades amb aigua amb unes gotes de lleixiu. També és important evitar fer menjades molt abundants i no menjar molt aviat per evitar possibles problemes amb la digestió.

Cuinau els aliments adequadament i evitau menjar aliments crus fora de casa i, sobretot, no oblideu aquest consell, si viatjau a països tropicals o amb problemes de subministrament adequat d'aigua potable.

Rentau-vos les mans abans i després de cuinar els aliments.

Bibliografia

- [http:// revista.consumer.es/](http://revista.consumer.es/)
- [http:// www.omint.com.ar/](http://www.omint.com.ar/)
- <http://www.vidauna.com/salud/verano.htm>

M. Antònia Mulet i Joan Reinés
infirmers

Una passejada, dues estampes...

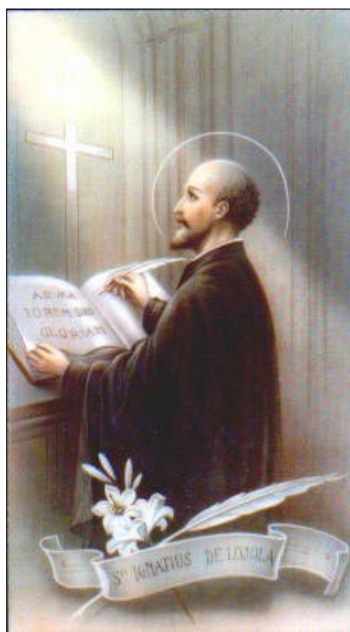
es saig

Una passejada a la lluna plena de maig per amarar-nos de les seves lluentors benèfiques. S'ha comprovat que molts s'estimaren més romandre dins les cases... És llesta, la lluna. S'ho engirgola per rodar al mateix ritme que les nits i els dies terrenals, i només li veim la cara. Què hi deu tenir la lluna, al clotell, que no ens el vol mostrar? *La cara fosca de la lluna* és un disc preciós de Pink Floyd que ara, trenta anys més tard, han reeditat. Passen les modes que donen fum i queden les llunes que són llum. Cadascuna amb el seu cicle. Vint-i-vuit dies o trenta anys, tant és. El retorn és el que compta.

Text i fotografies: Miquel Serra

Sant Ignasi de Loiola

El sant que hem triat aquest mes és d'aquells que han tengut un paper transcendental dins la història de l'església: es tracta de sant Ignasi de Loiola, de nom Íñigo López de Loiola, fundador de la Companyia de Jesús, els jesuïtes.

Va néixer a Loiola (Guipúscoa) l'any 1491, de família noble, i es va dedicar a la milícia, sempre prop de la cort reial. Durant la guerra contra els francesos, en el setge de Pamplona, va ser ferit greument a una cama; com que era aficionat a llegir novel·les de cavalleries, durant la seva convalescència va demanar que li duguessin llibres per entretenir-se, però s'estrevengué que a la casa només hi trobaren vides de sants i aquesta circumstància aparentment intranscendent va resultar decisiva per al nostre sant que així decidí canviar la carrera de les armes per la milícia de Jesús. Les primeres passes s'encaminaren a aconseguir una bona formació religiosa; passà a Montserrat i després a Manresa on començà a escriure els *Exercicios espirituales*, potser l'obra ascètica de més divulgació i de més importants conseqüències pràctiques.

Després d'una breu estada a Terra Santa, amb un grup de companys (Francesc Xavier, Laínez, Salmerón, etc.) estudià a Alcalà, Salamanca, París i després passaren a Venècia amb el propòsit de pelegrinar als Llocs Sants, però la guerra contra els turcs no els ho permeté. Per això es dirigí a Roma per posar-se a les ordres del Papa. Ja havia estat ordenat sacerdot i el 1540 Pau III aprovà la fundació de la Companyia de Jesús, que als tres vots habituals dels ordes religiosos n'hi afegia un quart d'obediència al Papa per acomplir qualsevol missió entre els fidels i els infidels. L'orde aconseguí ben aviat molts adeptes. Sant Ignasi morí a Roma el 1556 i fou canonitzat l'any 1622 pel papa Gregori XV; la seva festa és el 31 de juliol.

Com hem dit, la Companyia de Jesús fou aprovada per la butlla *Reginae Militantis Ecclesiae* de Pau III. Sant Ignasi va redactar les *Constitutiones*, que donen cos jurídic a l'orde, i els *Exercicios espirituales* que miren per l'espiritualitat. Els jesuïtes són un orde de clergues regulars i ben aviat destacaren en el camp de l'ensenyament. A la mort d'Ignasi ja hi havia un miler de jesuïtes distribuïts en dotze províncies. La seva influència anà en augment i arribaren les confrontacions de la Companyia amb altres ordes religiosos i amb la Congregació de Propaganda Fide. Les enveges i recels que despertava li suposaren persecucions i a la segona meitat del XVIII foren expulsats de molts països i s'arribà a la dissolució de l'orde. Fou universalment restaurada per Pius VII (1814) i des d'aleshores la seva influència ha estat enorme: pels col·legis de jesuïtes han passat un gruix important de personalitats de tots els àmbits. També és cert que dels que passaren per les seves aules han sortit pamflets enverinats contra l'educació jesuítica.

Recordem, per acabar, que una de les víctimes de l'expulsió dels jesuïtes d'Espanya el 1767 fou el nostre Pare Bartomeu Pou que va haver d'emigrar a Itàlia on tingué un paper predominant com a teòleg assessor de Pius VI. Tornà a Mallorca el 1798 i morí a Algaida quatre anys més tard.

El gran viatge

Fins a aquest mes, hem fet un repàs general del Sistema Solar, on el nostre planeta, la Terra, és el tercer que gira entorn al Sol. Avui farem un viatge fictici partint de la Terra a la velocitat de la llum (és la màxima velocitat a què es pot arribar: la velocitat “límit”) assenyalant els principals elements que ens podem trobar. S’ha de tenir en compte que tots aquests planetes i galàxies no es troben seguint la mateixa direcció, sinó que estan repartits entorn a nosaltres i, per això, els anirem citant segons la seva distància (dels més propers als més allunyats).

Partint de la superfície terrestre, després de sortir de l’atmosfera, el primer que ens trobam és la Lluna, a una distància d’uns 400 mil quilòmetres; hi arribaríem en quasi 2 segons, més o manco, si anam a la velocitat de la llum (es diria 2 segons llum). Després ens trobaríem amb el planeta Venus a 2 minuts i busques després. A uns 4 minuts, hi ha el planeta Mart i a 5 minuts trobam el planeta Mercuri. Un poc més lluny hi ha el Sol, a 8 minuts (llum), és a dir, cada vegada que veim sortir o posar-se el Sol, ja fa 8 minuts que ha sortit o s’ha post.

Després ens toparem amb els planetes exteriors, a quasi 35 minuts, arribam a Júpiter, a 1 hora i uns 10 minuts Saturn, a 2 hores i mitja Urà, a quasi 4 hores Neptú, i a 4 hores i busques Plutó, el darrer planeta. Finalment, per sortir del Sistema Solar, es podria citar el Núvol d’Oort, que és on hi ha els cossos que giren més allunyats del Sol: vendria a ser les restes de roques (asteroides o cometes) que no varen esdevenir planetes. Aquest “núvol” de restes rocoses, arriba fins a una distància que travessaríem al cap d’un any a la velocitat de la llum.

A partir d’aquí, ens aniríem trobant les estrelles més properes (que en realitat són altres Sols, amb planetes o no). L’estrella més propera és Alfa Centauri on hi arribaríem en més de 4 anys. Aquesta estrella és en realitat un sistema de 3 estrelles que giren entorn d’un punt de gravetat mutu, és una estrella ternària. A quasi 6 anys hi ha l’estrella Barnard i a 10 anys l’Epsilon Eridani. Una altra més coneguda és l’Alfa de l’Ossa Major (és a dir, la més brillant de la constel·lació Ossa Major), a la qual arribaríem en 120 anys (llum). És un bon salt, no? No és res comparat al que tardaríem a arribar a la nebulosa d’Orió: 1600 anys. Però s’ha de tenir en compte que totes les estrelles que observam al cel formen part de la nostra Galàxia, la Via Làctia, i, per això, s’obren noves portes. Si pegam un bot fins a les altres galàxies, les dues estrelles més properes són “Gran Núvol de Magallanes” i “Petit Núvol de Magallanes”, a les quals arribaríem en 210 i 179 mil anys, respectivament (a la velocitat de la llum). Per arribar a la famosa galàxia Andròmeda, necessitaríem 2 milions 700 mil anys i fins a la galàxia del Triangle hi estariem 3 milions d’anys.

En principi aturarem aquí el viatge perquè agafa vertigen només de pensar que, per a aquestes darreres parades, es tardaria tant de temps que ja no val la pena considerar-hi un possible viatge futur amb una nau a la velocitat de la llum. Ara ja sabeu la falsedat que hi ha en aquestes pel·lícules on viatgen ràpidament entre les galàxies amb naus potentíssimes (i encara que m’agradin a mi); no us les cregueu.

G.S.C.

Un banc és un seient llarguer, amb respatller o sense, en el qual poden seure algunes persones al mateix temps. També pot ser un moble o peça semblant a una taula, amb quatre cames robustes i un caragol d'estrènyer damunt la qual treballen els fusters, ferrers, llauners, etc. i sense el caragol: els terrissers, cadirers, etc.

Un banc (o banca) és una societat que es dedica a les múltiples operacions comercials produïdes pels diners, considerats com a mercaderia .

Banc de dades: És una col·lecció ordenada d'informacions interrelacionades, memoritzades i tractades per ordinador, que poden ser consultades a distància interactivament.

Banc dels acusats: Seient que sol ser de fusta i on es fa seure l'acusat durant un judici.

Banc d'abelles: Conjunt de caseres o ruscs, col·locades ordenadament per a l'explotació dels apicultors.

Refranyer

“Qui a bon banc seu, bona ventura espera”. “Per a banc, el de la cuina”. Ho diuen per manifestar desconfiança en els bancs de crèdit.

Topònims

“Banc de s'Oli”. Plaça de Ciutat on, des de l'any 1496 fins el 1860, es mesurava i era venut l'oli que es produïa a les tafones de les grans possessions olivereres.

“Es banc de sa Cova”. Accident geogràfic situat vora mar de l'antiga possessió llucmajorera de Vallgornera Vell, avui urbanitzada.

Cançó

Es banquets són per seure;
ses barques per navegar,
i es dobbers són per gastar.
Quin compte més bo de treure!

Pista

Aquest banc es troba situat a la part alta i a un lateral d'un camí públic algaidí que veu passar els finats quan fan el seu darrer viatge. Antigament estava situat damunt plaça, fins que fou remodelada, ja fa uns grapat d'anys.

Solució del mes passat

L'arc gòtic protagonista d'Es Saig del mes anterior, està situat a la façana posterior de la capella de Punxuat

CONSTITUCIÓ DEL NOU AJUNTAMENT I ELECCIÓ DE BATLE

El passat 14 de juny, es va celebrar a la Casa de la Vila la Sessió Extraordinària de Constitució del nou Ajuntament, sorgit de les passades eleccions locals celebrades el 25 de maig.

Durant la sessió prengueren possessió els nous regidors, Jaume Jaume Oliver, Antònia Ramis Oliver, Francesc Miralles Mascaró, Margalida Trobat Vega i Francesc Ramis Oliver del PSOE; Miquel Munar Capellà, Damià Amengual Aloy, Maria Rosa Puig Oliver i Josep Pou Martorell del PP; Pere Sales Mascaró del PSM-EN i Pere Fullana Falconer d'UM.

Constituït el nou Ajuntament es va procedir a l'elecció de Batle. Fou proclamat Batle-President de l'Ajuntament d'Algaida, amb els vots del PSOE, PSM-EN i UM en Jaume Jaume i Oliver.

ORGANITZACIÓ DEL NOU AJUNTAMENT

A la Sessió Extraordinària celebrada el passat 19 de juny per l'Ajuntament Plenari es varen prendre els següents acords:

Comissions Informatives

Es va acordar per unanimitat la creació i constitució de set comissions informatives:

Hisenda, Especial de Comptes i Governació. Jaume Jaume i Oliver, president; Antònia Ramis Oliver, Francesc Ramis Oliver, Pere Sales Mascaró, Pere Fullana Falconer i Damià Amengual Aloy, vocals.

Urbanisme i Infraestructures. Antònia Ramis Oliver, presidenta; Francesc Miralles Mascaró, Margalida Trobat Vega, Pere Sales Mascaró, Pere Fullana Falconer i Maria Rosa Puig Oliver, vocals.

Cultura, Esports i Joventut. Francesc Miralles Mascaró, president; Antònia Ramis Oliver, Margalida Trobat Vega, Pere Sales Mascaró, Pere Fullana Falconer i Miquel Munar Capellà, vocals.

Educació i Sanitat. Francesc Ramis Oliver, president; Antònia Ramis Oliver, Francesc Miralles Mascaró, Pere Sales Mascaró, Pere Fullana Falconer i Miquel Munar Capellà, vocals.

Turisme, Festes i Medi Ambient. Margalida Trobat Vega, presidenta; Antònia Ramis Oliver, Francesc Ramis Oliver, Pere Sales Mascaró, Pere Fullana Falconer i Josep Pou Martorell, vocals.

Promoció Econòmica. Pere Sales Mascaró, president; Antònia Ramis Oliver, Margalida Trobat Vega, Pere Fullana Falconer i Damià Amengual Aloy, vocals.

Serveis Socials. Pere Fullana Falconer, president; Antònia Ramis Oliver, Francesc Ramis Oliver, Margalida Trobat Vega, Pere Sales Mascaró i Josep Pou Martorell, vocals.

Comissió Municipal de Govern

Es va acordar, amb els vots de l'equip de govern (PSOE-PSM-UM) i l'abstenció del Grup Popular, el manteniment de la Comissió Municipal de Govern i l'atorgament de les seves competències.

Periodicitat de les sessions ordinàries de l'Ajuntament Plenari i de la Comissió Municipal de Govern

A la mateixa sessió es va acordar amb els vots de l'equip de govern (PSOE-PSM-UM) i l'abstenció del Grup Popular la celebració de les sessions ordinàries del Ple de l'Ajuntament el primer dijous dels mesos senars, a excepció del mes de gener que serà el segon dijous del mes, i la celebració de les sessions ordinàries de la Comissió Municipal de Govern el primer i el tercer dijous de cada mes, excepte el mes d'agost que no hi haurà sessions.

Nomenament de Tresorer

Es va acordar per unanimitat anomenar Tresorer de l'Ajuntament per l'actual man-

dat corporatiu en Joan Capellà Ribot. Delegació a òrgans col·legiats i a altres institucions

A la mateixa sessió es va acordar, amb els vots de l'equip de govern (PSOE-PSM-UM) i l'abstenció del Grup Popular, delegar com a representant de l'Ajuntament al Consell Escolar del CP Pare Pou, en Francesc Ramis Oliver; al Consorci d'Aigües Pla de Mallorca, n'Antònia Ramis Oliver; al Consorci d'Aigües d'Algaida, el Batle, n'Antònia Ramis Oliver, en Pere Sales Mascaró i en Pere Fullana Falconer; a la Mancomunitat Pla de Mallorca, a la Federació d'Entitat Locals de les Illes Balears i als altres organismes on té representació l'Ajuntament d'Algaida, el Batle, en Jaume Jaume i Oliver.

A la mateixa sessió, el Batle va informar del decret on s'anomenen Tinents de Batle i components de la Comissió Municipal de Govern: n'Antònia Ramis Oliver, 1r Tinent de Batle; en Pere Sales Mascaró, 2n Tinent de Batle i en Pere Fullana Falconer, 3r Tinent de Batle.

Del decret on s'anomena regidors delegats d'àrea als presidents de les Comissions Informatives homònimes.

Del decret on s'anomena en Pere Oliver Cirer, Batle de Pina.

DEDICACIÓ EXCLUSIVA DE LA REGIDORA ANTÒNIA RAMIS OLIVER

Es va acordar amb els vots de l'equip de govern (PSOE-PSM-UM) i l'abstenció del Grup Popular l'exercici de les funcions de regidora de n'Antònia Ramis Oliver, en règim de dedicació exclusiva amb una quantia mensual de 1.905,00 € bruts.

REVISIÓ DE LES INDEMNITZACIONS PER ASSISTÈNCIA DEL BATLE I REGIDORS A LES SESSIONS DEL PLE, COMISSIONS DE GOVERN I COMISSIONS INFORMATIVES

A la mateixa sessió es va acordar, amb

els vots de l'equip de Govern (PSOE-PSM-UM) i l'abstenció del Grup Popular, la revisió de les indemnitzacions per assistència del Batle i dels regidors a les sessions del Ple, de la Comissió de Govern i de les Comissions Informatives i queden fixades amb les següents quantia per sessió:

Batle	60 €
Regidor responsable d'Àrea	50 €
Regidor	25 €

N'Antònia Ramis Oliver no pot rebre indemnitzacions per assistència pel fet d'estar en règim de dedicació exclusiva.

ASSIGNACIONS ECONÒMIQUES ALS GRUPS MUNICIPALS

L'Ajuntament Plenari va acordar, amb els vots de l'equip de govern (PSOE-PSM-UM) i l'abstenció del Grup Popular, d'acord amb el que preveu la legislació, l'assignació d'una dotació econòmica mensual als grups municipals, d'acord a les següents quanties:

Per grup	90 €
Per cada regidor	30 €

CAMÍ DE SON MIQUEL JOAN

Durant el mes maig s'han realitzat les obres d'adaptació d'aquest camí com a ruta cicloturística. Les obres han consistit en la seva pavimentació i en la senyalització adient, tal com indicadors o discs de regulació de la velocitat. D'aquesta manera aquest camí formarà part del circuit de rutes cicloturístiques que té previst la Conselleria de Turisme. El finançament d'aquest projecte realitzat amb fons de l'ecotaxa l'ha assumit íntegrament el Govern de les Illes Balears.

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE 2002

Per Decret de Batlia de 12 de maig, es va aprovar la liquidació del pressupost de 2002. D'acord amb la liquidació presentada, els fons líquids de tresoreria a 31 de desembre de 2002 eren de 542.053,97 euros i el romanent per a despeses generals per a l'any 2003 és de 21.976,44 euros.

PROGRAMA OPERATIU OBJECTIU 2

A la sessió extraordinària celebrada el 15 de maig, l'Ajuntament Plenari va aprovar per unanimitat els convenis de cooperació entre l'Ajuntament d'Algaida i el Govern de les Illes Balears per a la rehabilitació de la creu del Colomer i per a la pavimentació i millora del carrer Cavallers, 1ª fase del camí del cementiri. Aquests dos projectes estan emmarcats dins el programa operatiu objectiu 2 i compten amb el finançament de fons europeus.

VEHICLE PER A LA AGRUPACIÓ DE VOLUNTARIS DE PROTECCIÓ CIVIL

El passat 8 de maig, la Conselleria d'Interior va lliurar a l'Agrupació de Voluntaris de Protecció Civil d'Algaida un vehicle tot terreny i diferent material com bomba d'eixugada, serra mecànica, dipòsit d'aigua i bomba per extinció de petits incendis.

Va recollir el cotxe el batle d'Algaida, Jaume Jaume, acompanyat del President de l'Agrupació de Voluntaris d'Algaida, Jaume Fullana.

PAVIMENTACIÓ DEL CAMÍ DE SON PEROT, A PINA

Durant el mes de juny s'estan executant les obres de pavimentació del camí de son Perot de Pina, concretament el tram entre el seu començament i el camp de futbol. Cal recordar que aquesta obra està inclosa en el Pla d'Obres i Serveis 2003 del Consell de Mallorca.

IL·LUMINACIÓ DEL RECINTE DE LA FONT DE PINA

També, dins el mes de juny s'estan realitzant les obres de la instal·lació de la il·luminació del recinte de la Font de Pina. Aquesta obra està finançada amb fons europeus d'acord amb el conveni signat entre l'Ajuntament d'Algaida i el Govern de les Illes Balears.

ESCOLA MUNICIPAL D'INFANTS

Durant la primera quinzena de juny, s'ha realitzat la preinscripció dels infants que volen assistir per primera vegada a l'Escola Municipal d'Infants el proper curs, ja que els que hagin assistit a durant el curs 2002 – 2003 tenen la plaça reservada.

La llista d'alumnes admesos s'ha publicat al tauló d'anuncis de la casa de la Vila. El termini per realitzar la matrícula definitiva serà des de l'1 al 15 d'agost. Els qui hagin realitzat la preinscripció i figurin a llista d'admesos però no realitzin la matrícula dins aquest termini quedaran exclosos per al curs 2003-2004.

PISCINES MUNICIPALS

Des del 15 de juny i fins al 15 de setembre estan obertes al públic les instal·lacions de les piscines municipals.

Per obrir la temporada, el dia 15 de juny l'Ajuntament d'Algaida va organitzar una festa de l'esport a les instal·lacions esportives del Porrassar. Les activitats es desenvoluparen al recinte del camp de futbol, a les piscines, a la pista de tennis i a la pista poliesportiva.

Els que tingueu interès a obtenir el carnet d'abonat podeu passar per la Casa de la Vila. Els mesos de juliol i agost es realitzaran cursos de natació per infants i adults i cursos d'aquagym.

RECOLLIDA DE FEMS

Amb l'arribada de l'estiu feim especial esment al fet que es respecti l'horari de dipòsit de les bosses de fems a la via pública. Aquest horari és entre les 20 i les 21.30 h. Recordam que els dies de recollida són els dimarts, divendres i diumenges.

També, us recordam que durant les festes de sant Jaume la recollida de fems serà els mateixos dies, és a dir els dimarts, divendres i diumenges. Els dies que hi hagi festa a Plaça, la recollida de fems a aquests indrets es realitzarà abans de les 20 h, a excepció del divendres 25 de juliol, dia de sant Jaume, que serà abans de les 17 h.

AVANÇ DEL PROGRAMA DE FESTES DE SANT JAUME 2003

Dijous, 10 de juliol.

A les 10.00 hores. **Taller de capgrossos** per a nins i nines. Organitzat pel Casal de Joves.

Divendres, 11 de juliol.

A les 10.00 hores. **Taller de capgrossos** per a nins i nines. Organitzat pel Casal de Joves.

Dissabte, 12 de juliol.

De les 11.00 a les 13.00 hores. **Especial Bon dia Algaida, festes de Sant Jaume.** El podeu escoltar a través del 108.0 de la FM.

A les 19.00 hores. **Cercavila** amb els capgrossos acompanyats per la Banda de Música d'Algaida.

A les 22.00 hores. **Ballada Popular** amb l'actuació del grup *Herbes Dolces*. A la Plaça.

Amb el suport del departament de cultura del Consell de Mallorca i de la Fundació Sa Nostra.

Diumenge, 13 de juliol.

A les 17.00 hores. **Torneig Infantil d'Escacs.** Organitzat pel Club d'Escacs d'Algaida. Al Casal Pere Capellà. (Programes a part).

A les 22.00 hores. **Festival de Bandes de Música.** Amb la participació de les Bandes de Música d'Esporles, Son Rapinya i Algaida. A la Placeta de l'Església. (Programes a part).

Dilluns, 14 de juliol.

A les 17.00 hores. Inici del **IV Torneig de Volei Platja.** A les Escoles. Organitzat pel Casal de Joves.

A les 22.00 hores. **Cinema a la fresca** amb la projecció en català de la pel·lícula:

Star Wars: EPISODI II. L'atac dels clons. Dirigida per George Lucas i interpretada per Ewan McGregor, Natalie Portman i Hayden Christensen. Estats Units, 2002.

Dimarts, 15 de juliol.

A les 20.30 hores. Semifinals del VIII Torneig de Futbol 7. Al camp de futbol del Porrassar.

A les 22.00 hores. **Vetlada Solidària.** *Dones creadores de riquesa a Nueva Segovia (Nicaragua)*, a càrrec de Catalina Socies i Salvà, gerent del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació. Organitzada per l'Associació Algaida Solidari. Al Casal Pere Capellà.

Dimecres, 16 de juliol.

A les 19.00 hores. **V Cursa Urbana d'Algaida.** Organitzada pel Club d'Atletisme d'Algaida. (Programes a part). A la Plaça.

A les 22.30 hores. **Nit de soul** amb l'actuació de *Clave de Soul*. Al pati del Casal Pere Capellà.

Amb el suport del departament de cultura del Consell de Mallorca i de la Fundació Sa Nostra.

Dijous, 17 de juliol.

A les 21.00 hores. Partit pels 3r i 4t lloc de VIII Torneig de Futbol 7. Al camp de futbol del Porrassar.

A les 23.00 hores. **Festa de la Sabonera.** Organitzada pel Cafè-concert s'Acadèmia. A la Plaça.

Divendres, 18 de juliol.

A les 18.00 hores. Inauguració de l'Algaida Party. Al casal Pere Capellà. Romandrà oberta tot el cap de setmana. Per a més informació www.algaidaparty.tk. (Programes a part).

A les 20.00 hores. **Inauguració d'exposicions:**

-Exposició de brodats i altres manualitats de l'Associació de Persones Majors d'Algaida. Al local de l'associació del Casal Pere Capellà, 1r pis.

-Exposició Paco Iraola. Al Casal Pere Capellà.

-Exposició Tallat de vidre de Catia Pereilló. A la Rectoria.

-Exposició de fotografia. Organitzada per l'Agrupació fotogràfica d'Algaida. Al casal Pere Capellà.

-Exposició "Flora singular Algaidina" de Llorenç Gil i Lleonard Llorenç, al local de l'Obra Cultural Balear.

A les 21.00 hores. **Sopar a la Fresca.** Sopar popular damunt la Plaça. L'Ajuntament convidarà a vi i gelat.

A les 22.30 hores. **II Gran Concurs de Play Back.** Organitzat pel Casal de Joves. A la Plaça. (Programes a part)

Dissabte, 19 de juliol.

A partir de les 17.00 hores. **Semifinals i finals del IV Torneig de Volei Platja.** A les Escoles. Organitzat pel Casal de joves.

A les 19.00 hores. **Teatre de titelles** amb *Teresetes Migjorn*. Al Casal Pere Capellà.

Amb el suport del departament de cultura del Consell de Mallorca i de la Fundació Sa Nostra.

A les 20.00 hores. **Fòrum:** *El món de l'internet*, a càrrec d'Eduardo Herraiz Aparicio i Gabriel Massot Puigserver. Al casal Pere Capellà.

A les 23.30 hores. **Concert** amb els grups:

Gossos

Es Reboster

Syphosis

Amb una mica de sort

Hi haurà servei de bar. A les Escoles.

Diumenge, 20 de juliol.

A les 15.00 hores. **Tirada local al plat** organitzada per la Societat de Caçadors d'Algaida. Hi haurà servei de bar i cartutxeria. Programes a part. Al camp de tir de son Mesquida.

A les 17.00 hores. **X Torneig d'Escacs de Partides Ràpides.** Al Casal Pere Capellà. (Programes a part)

A les 22.00 hores. **Concert de Música Clàssica** amb l'actuació del *Quintet Urfé* de la República de Cuba. A l'Església.

Dilluns, 21 de juliol.

A les 18.00 hores. **Gimcana per a nins i nines**, entre 7 i 14 anys. Concentració al Casal de Joves. Organitzat pel Casal de Joves.

A les 21.00 hores. Final del VIII Torneig de Futbol 7. Al camp de futbol del Porrassar.

A les 22.00 hores. Fumada lenta amb pipa Sant Jaume 2003. Organitzada pel Club de Pipers d'Algaida. Al cafè de la Plaça. (Programes a part).

Dimarts, 22 de juliol.

A les 22.30 hores. Ball d'aferrat, amb **l'Orquestra Malpàs**. A la Plaça.

Dimecres, 23 de juliol.

A les 22.00 hores. **Teatre**. Representació de *Pájaros Rotos*, obra de Vicens Oliver. A l'auditori del casal Pere Capellà.

Dijous, 24 de juliol. La Revetla.

A les 19.00 hores. Venda de camisetes de Titoieta Ràdio. A la Plaça.

A les 20.00 hores. Els Cossiers faran el quadrat

A les 22.30 hores. **Concert** de la Banda de Música d'Algaida. A la Plaça.

A les 23.30 hores. **Berbena** amb els grups:

Orquestra Oasis
Orquestra Plateria
Lolo's Band

A les Escoles. Hi haurà servei de bar.

A la 01.00 hores. **Castell de Focs Artificials**. A càrrec de la pirotècnia Jordà de Lloret. A les Escoles.

Divendres, 25 de juliol. Sant Jaume.

A les 06.00 hores. **Alborada** pels xeremiers d'Algaida. Berenada popular, gelat i ensaïmada (*el gelat és obsequi de Guillem Cerdà*)

A les 11.00 hores. **Missa de festa**, cantada per l'*Orfeó Castelltix*. Els Cossiers ballaran l'oferta. En acabar la missa, els cossiers dansaran a la placeta de l'Església.

A les 18.30 hores. **Animació infantil** per a nins i nines a càrrec de *Trencaclosques*. A

la Plaça.

A les 19.30 hores. Mostra folklòrica. A la Plaça.

A les 22.30 hores. **Teatre**. Representació de l'obra *No em toquis la flor* de l'autor Lluís Loquart, a càrrec de la Companyia Es Porrassar d'Algaida. A la placeta del Sitjar.

Dissabte, 26 de juliol. Santa Anneta.

A les 12.00 hores. **Carreres de joies, cucanyes i altres entreteniments** per a nins i nines. Organitzat pel Casal de Joves.

A les 17.30 hores. **XLIII Gran Premi Ciclista Algaida**, organitzat pel Club Societat Esportiva Palma. Programes a part.

A les 21.00 hores. **Acte de lliurament del 10è Premi Santa Anneta** de Llengua i Cultura Catalanes del Centre Cultural d'Algaida, entitat promotora de Titoieta Ràdio. A l'auditori del casal Pere Capellà.

A les 23.00 hores. Lliurament dels premis del Tornei Infantil d'Escacs, del Torneig de Volei Platja i del Concurs de Play Back. A la Plaça

A les 23.30 hores. **Concert** a la Plaça.

A les 01.00 hores. Traca final i fi de festes.

Diumenge, 27 de juliol.

A les 19,30 hores. Futbol, entre el CE ALGAIDA i un altre potent equip.

Al camp de futbol del Porrassar.

L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA
US DESITJA QUE PASSEU
UNES BONES FESTES
DE SANT JAUME 2003

Xerradetes en cadena

Aquí volem presentar-vos una nova secció dedicada als joves d'Algaida dels 2 als 102 anys, però preferentment als de 15 a 30 anys.

La idea ha sortit d'una secció semblant de la revista *Sa Sella* (Gràcies amics sencellers!!). La va suggerir en Miquel "Molleta", que com a bon "capità aranya" ens ha embarcat i ell ha quedat a terra.

El títol de "Baula" és perquè esperam que sigui una successió de joves on l'entrevistat del mes tria el nom del següent entrevistat. Les preguntes seran sempre les mateixes, excepte la pregunta sorpresa que tractarà de personatges, llocs o fets relacionats amb Algaida. Algunes d'aquestes preguntes són tretes de la revista *Sa Sella* (Gràcies una altra vegada als nostres amics sencellers!!!).

Esperam que les vostres respostes ens ajudin a conèixer una miqueta més els joves algaidins.

Les preguntes no estan tancades i si algú vol fer algun suggeriment encara hi sou a temps; ens el feis arribar.

Per començar la cadena, teníem un munt de candidats; havíem pensat amb el regidor més jove, un esportista conegut, un bibliotecari barbut, un cambrer amable i altra gent del carrer. Però en vista que ningú podia escollir la primera Baula, vàrem realitzar un sorteig entre tots els possibles i sortí el nom de na Laura "Mindona" a qui entrevistarem per inaugurar la secció al proper Saig.

Esperam que la secció sigui del vostre gust, esperam també la vostra col·laboració i suport.

Les preguntes són:

01. Nom i malnom (si en tens i vols que t'hi coneguim).
02. Edat i signe de l'horòscop.
03. Darrer llibre que has llegit? Recomanar-n un que t'hagi agradat!.
04. Darrer CD que has comprat? Recomanar-n un.
05. Darrera pel·lícula que has vist? Quina t'ha agradat més?
06. Programa de televisió preferit?
07. Quina era la sèrie de dibuixos animats que t'agradava més?
08. Quin tema actual et preocupa més?
09. Quin moment històric t'hauria agradat viure? Per què?
10. Persona o personatges que admiris? Per què?
11. Un animal.
12. Una mania.
13. Un defecte.
14. Una virtut.
15. No podries estar un dia sense...
16. Fes un pla per diumenge horabaixa.
17. Una il·lusió.
18. Una queixa.
19. Tria una de:
 - a) Rosses/os o morenes/os.
 - b) Vi o aigua.
 - c) Carn o peix.
 - d) Dutxa o bany.

M.Magdalena Molleta
Guillem Fiolet

Exposició

Amb motiu de les festes de Sant Jaume, hem muntat l'exposició:

Flora singular d'Algaida

a càrrec de **Llorenç Gil**

i **Lleonard Llorenç**

professors de botànica

de la Universitat de les Illes Balears

A la inauguració, que serà dia **18 de juliol a les 20 hores** al nostre local de la Placeta, hi assistiran els autors i en faran una petita explicació.

Podem recordar que un dels autors, Llorenç Gil, és el guanyador del Premi d'Investigació Castellitx 2003 i, a més, va ser el protagonista de la Xerradeta del Saig del mes passat.

- e) Platja o muntanya.
 - f) Esport o bar.
 - g) Barça o Madrid.
 - h) Alcohol o refresc.
 - i) Circumval·lació o trànsit per dins el poble.
20. Travessaries el carrer:
- Per topar-te amb...
 - Per no topar-te amb...
21. Si fossis:
- Un home (dona).
 - La persona més rica del món.
 - El batle d'Algaida.
22. Un racó d'Algaida que t'agradi:
- Un racó que no t'agradi:
23. Una raó per:
- Viure a Algaida.
 - No viure a Algaida
24. La gent d'Algaida és...
25. Fins quan fas comptes viure a ca teva?
26. Ordena (de més a menys important):
doblers, salut, feina, amor, poder.
27. Què et preocupa més (de més a menys):
atur, inseguretat ciutadana, SIDA, droga, accidents de circulació.
28. Pregunta sorpresa (sobre personatges, llocs o fets d'Algaida).
29. Què més t'agradaria que t'haguéssim demanat?
30. De qui t'agradaria saber aquestes coses per entrevistar-lo el següent mes?
31. Vols afegir qualche cosa?

Dos homes de combat

Don Francesc de Borja Moll i Casanovas, precisament aquesta gran personalitat de qui celebrem el 2003 el centenari del naixement, va escriure un llibret titulat *Un home de combat*, dedicat a qui va ser el seu mestre, Antoni M. Alcover (1862-1932). Hi contava, en aquest llibret, la vida, amb totes les seves il·lusions, penes i desenganys, d'Alcover, l'anomenat pels seus contemporanis "Apòstol de la Llengua Catalana". Tant l'un com l'altre epítets no podien ser, efectivament, més adequats, perquè mossèn Antoni M. Alcover i Sureda va ser fins a la mort un home de combat, una ànima inquieta, un home que no descansà per aconseguir veure realitzades les seves grans quimeres, que eren la recopilació de l'immens tresor rondallístic mallorquí i la confecció del gran *Diccionari de la Llengua Catalana*, que per raons més polítiques que racionals acabà anomenant *Diccionari català-valencià-balear*. A les dues empreses consagrà una bona part de sa vida Alcover, i el resultat va ser un *Aplec de rondaies mallorquines* digne de figurar entre els reculls de contes populars més importants del món, que segurament no ha

estat internacionalment tan valorat com els contes de Grimm –per exemple– perquè pertanyia a una cultura menyspreada i ignorada fins i tot pels intel·lectuals dels estats dominants; i un magne diccionari únic en tota la Romània, elogiat per filòlegs i lingüistes de tot el món, un vertader exemple per a la ciència lexicogràfica romànica. Però els mèrits d'Alcover no són només aquests, sinó que hi hem de comptar també, per una banda, la seva dedicació a l'estudi de la filologia com a disciplina i a l'estudi de la llengua catalana en concret, d'on varen sortir les primeres publicacions serioses sobre el català i sobre la seva variació dialectal, per la qual cosa se l'ha de considerar el fundador de la lingüística catalana; i hi hem de comptar igualment, per una altra banda, la seva incansable feina de difusor i promotor dins la societat de la causa de la dignificació social del català, d'això que ara en deim "normalització" lingüística. Però a tots aquests mèrits, que no són pocs, n'hi podem afegir encara un altre, tal vegada el més important de tots, perquè és el que va assegurar que tot l'esforç que havia fet en l'arreglada de les rondalles i del diccionari no fos de bades quan ell faltàs: el "fitxatge", que diríem ara, als 17 anys, de qui el succeiria i que completaria la seva obra, l'esmentat Francesc de Borja Moll i Casanovas.

En efecte, Francesc de Borja Moll començà a fer feina a can Alcover, en el *Diccionari*, el 1921, amb només 17 anys, però ja en feia 3 que havia pres contacte amb el canonge mallorquí, al seminari de Ciutadella, quan aqueix cercava col·laboradors menorquins. Ja tenia una bona idea de quin era l'objectiu alcoverià, i ja sabia bé què l'esperava. Mossèn Alcover tot d'una va procurar que Moll agafàs una bona prepa-

ració en filologia i lingüística, i a més d'ell mateix ensenyar-lo i posar-li a disposició la seva magnífica biblioteca (única a Mallorca en matèria de llengua i de romanística), va procurar que tengués com a mestres alguns dels millors lingüistes del seu temps: el Dr. Bernhard Schädel, de la Universitat de Halle, i el Dr. Wilhelm Meyer-Lübke, de la Universitat de Bonn, que li feren cursets a can Alcover mateix. Així, sense anar mai a la universitat, empassolant-se totes les obres fonamentals de lingüística i filologia que Alcover tenia a casa seva, aprofitant les visites dels grans mestres i establint contacte, personal o epistolar, amb les figures més importants d'aquesta ciència d'Europa i Amèrica, Francesc de Borja Moll es va convertir en el més fidel col·laborador del seu mestre i en el més ben preparat possible continuador de l'obra que aquell havia començat.

Quan Mossèn Alcover va morir, el 1932, amb només el primer tom del *Diccionari* acabat, Francesc de Borja Moll es va haver de fer càrrec de dur-lo a terme com més prest i com més bé millor. I aquí va demostrar que ell també era un home de combat. Barallant-se amb totes les dificultats que se li presentaven (de primer, essencialment econòmiques; al cap de pocs anys, amb la sublevació militar feixista, també polítiques), va anar continuant la redacció i la publicació dels fascicles, i el 1935 va acabar el segon tom; llavors, per mor de la guerra i de les dificultats de la postguerra, la publicació no es va reiniciar fins al 1949, però ara ja no es va interrompre fins que aqueixa obra magna va estar acabada, el 1962, amb el tom 10è. Varen ser uns anys molt durs, coincidents amb el període de més repressió contra la llengua catalana, però el somni de Mossèn Alcover s'havia

finalment complert gràcies al seu extraordinari deixeble.

Però Francesc de Borja Moll i Casanovas no va ser només el filòleg insigne continuador d'Alcover i autor d'una obra immensa d'investigació i de divulgació, va ser també el fundador de l'Obra Cultural Balear, el 1962; va ser l'editor de les *rondaies mallorquines* i dels únics llibres en català que durant uns quants decennis apareixien a Mallorca; va ser el llibreter que durant molts d'anys va oferir al públic els únics llibres en català que es podien comprar a l'illa; va ser el narrador de les *rondaies mallorquines* que durant els anys 60 tants d'infants mallorquins sentírem per Ràdio Popular; va ser la personalització de la cultura del país, viva i resistent entre mil i una dificultats. Per això, Francesc de Borja Moll, que va veure reconeguda aquesta immensa labor amb doctorats *Honoris Causa* per les universitats de Basilea, Barcelona, Palma i València, i amb premis nacionals i internacionals, va ser també un vertader home de combat, a més d'una excel·lent persona, agradable i simpàtica, senzilla, de tracte exquisit, amic de tothom que s'hi volgués relacionar, a qui vaig tenir el gust i el privilegi de conèixer personalment i de tenir com a professor universitari, i de qui, com tanta de gent, guardaré sempre el millor record possible.

Antoni M. Alcover Sureda i Francesc de Borja Moll Casanovas, dos extraordinaris homes de combat gràcies als quals avui en dia la cultura i la llengua catalanes conserven encara una dignitat i una presència de primer orde dins el panorama internacional. Gràcies, amics, pel vostre esforç.

Jaume Corbera i Pou

Jaume Jaume

“Els resultats electorals són exactament, en nombre de regidors, els mateixos de fa quatre anys; però per part del partit socialista, s’ha de dir que ha tengut un creixement important de vots, que globalment assoleix casi un 46’5%. Un bon resultat que no serví però per aconseguir la majoria absoluta. Si ho miram des de l’equip de govern d’aquests darrers quatre anys, tant el PSOE com el PSM són els partits que més han augmentat respecte als altres dos. El PP ha pujat mínimament i UM és l’únic que ha tengut resultats negatius.

Per a la present legislatura, hem format un equip tripartit, que per ventura pot semblar complexa, però si tots assumim les polítiques progressistes que tenim dins els programes electorals, el resultat pot ser positiu.

L’organigrama del nou consistori ha quedat format per set comissions informatives: cinc per al PSOE, una per al PSM i una per a UM. La comissió de govern estarà formada per tres tinències de batlia, la primera per a n’Antònia Ramis, la segona per a en Pere Sales, la tercera per a en Pere Fullana i jo mateix com a President de la corporació; que tindrà les mateixes competències que fa quatre anys i més fluïdesa cooperativa. Els plenaris seran cada dos mesos i la comissió de govern es reunirà quinzenalment, en lloc de mensualment com era fins ara.

Els resultats a la Comunitat Autònoma han estat una sorpresa per a tothom, tant guanyadors com perdedors. Des del Pacte haurem de fer una autocrítica interna del que ha passat, cadascú dins ca seva i preparar-nos per si d’aquí quatre anys es pot tornar a pactar i recuperar el govern.”

Miquel Munar

“Els resultats electorals del PP han estat molt positius, hem mantingut els mateixos regidors que teníem, augmentant quaranta vots després d’un govern del Pacte de Progrés i quan el President de la comunitat era algaidí. Semblava que el PP aquí davallaria bastant i no ha estat així, per tant en general estam molt contents. A nivell particular, pens que en el pacte que s’ha fet a l’Ajuntament, UM no hi té res a fer, perquè són set regidors i no el necessitaven per formar govern, ara bé, hi haurà un càrrec més i es repartiran més les feines. Nosaltes, en principi, després de les eleccions, pensàrem en un pacte amb UM i PSM, perquè els necessitàvem a tots dos, però al cap de quaranta-vuit hores, reflexionàrem i consideràrem que havíem d’estar a l’oposició, que a Algaida el que havia guanyat era el PSOE i havia de comandar ell.

Referent a la Comunitat Autònoma, el PP férem una campanya ben pensada i en positiu i l’encertàrem. La gent del Pacte de Progrés basaren la campanya sobre el Prestige i la guerra de l’Iraq, sense cap altra proposta, i pensaven que d’aquesta manera podrien guanyar les eleccions; tant n’arribaren a parlar que al final se n’adonaren que l’electorat els fugia i així ha succeït. El fet de treure la gent al carrer, dels instituts, escoles,... per protestar contra la guerra, no ha agradat; els electors en general volen una altra casta de política i propostes positives, per això el PP ha guanyat les eleccions.”

Pere Sales

“Com a PSM he de dir que faig una doble lectura, per una banda una lectura en positiu, ja que hem aconseguir augmentar el nombre de vots, és a dir que les forces progressistes que hem governat aquests darrers quatre anys són les que més vots han obtingut, fet que és un encoratjament per seguir fent feina. Per altra banda, faig una lectura més partidista i és que un dels objectius del PSM era aconseguir un segon regidor, i que na Maria Mindona entràs a l'Ajuntament, cosa que no ha pogut ser, i per això seguim essent una opció minoritària. Ja sabem que el PSM és una opció de govern constructiva i ho hem demostrat, però per dur a terme el nostre projecte necessitam tenir més representació dins la Casa de la Vila i ho hem d'aconseguir.

Durant tota la campanya electoral havíem dit que Algaida necessitava polítiques progressistes; per això consideram que aquest pacte a tres bandes PSOE-PSM-UM és d'estabilitat. Des del PSM no és un xec en blanc perquè hem pactat un programa per al seu compliment que es revisarà cada any.

Els resultats a nivell de Balears ha estat un cop molt fort, crec que ningú esperava que el PP obtingués uns resultats tant favorables. Des del PSM hem de fer una auto-crítica i en certs casos començar des de zero, per sortir més reforçats de cara al futur.”

Pere Fullana

“Crec que els resultats han estat favorables per a UM, perquè després de la renovació i els canvis, ens han permès mantenir la representació dins el nostre ajuntament i poder seguir tenint aquest espai com a força política per a aquella gent que confia en UM.

L'opció de fer un pacte amb tres partits, que engloba set regidors, jo pens que és prou important, perquè reforcen les oportunitats de diàleg, de participació i pluralitat, que donen més capacitat de gestió dins l'ajuntament els propers quatre anys. Des d'UM crec que és una aposta important de suport a un govern progressista per a Algaida i que no hem de perdre cap oportunitat de seguir millorant el benestar de la gent d'Algaida, Pina i Randa.

A nivell de Mallorca els resultats no són els que personalment esperava. El pacte s'ha fet amb unes altres forces polítiques i pens que s'han de vigilar alguns trets que poden marcar una línia que sigui en contra de la igualtat d'oportunitats, de la justícia social, que no sempre des de les forces conservadores es tenen en compte. És veritat que la nostra societat és molt conservadora i que aparentment viu bé, però hi ha bosses de pobresa i gent amb exclusions, ja que fa molts anys que faig feina en temes de serveis i benestar socials i es necessiten recursos adequats i ben gestionats, que arribin a tothom.”

es saig

...les eleccions

Miquel Fiolet

Festival Internacional de Música Clàssica de Cura i Mancomunitat Pla de Mallorca

es saig

Realment la música amaga alguna cosa en la seva essència? Beethoven, entre notes i més notes va escriure en certa ocasió: “Quan compòs em sent més a prop de Déu”. Qui crea música té la necessitat d’aïllar-se de tot allò que l’envolta i no pot evitar sentir en aquells moments un profund diàleg en el silenci, escrutant la seva ànima. La música és etèria, misteriosa, enigmàtica i potser per això s’ha convertit en una d’aquelles coses que més desitjam i que ens són profundament properes i quotidianes. En tota la història de la Humanitat, per escoltar música s’han organitzat reunions en diferents classes socials, segons fos el lloc on es celebraven —palaus, escenaris públics, places i carrers del poble— adquirint noms diversos, que avui, part d’ells són coneguts com a festivals.

A la nostra comunitat l’audiència musical ha crescut molt en pocs anys. Aquesta és la raó de la creació dels Festivals i la garantia del seu èxit. En el lloc elegit pel nostre gran Ramon Llull per al seu recolliment

penitencial, seguir la vida d’oració i consagrar-se a la contemplació, va néixer el Festival de Cura. Una junta directiva formada en aquells moments per Antònia Sitjar, com a presidenta, Bartomeu Pastor, superior del santuari, Gabriel Salas, batle d’Algaida, Joan Moll, músic, i el que subscriu, encoratjats pel que era llavors President del Consell, Joan Verger, va fer les primeres passes, desset anys enrera, per l’existència del Festival Internacional de Música de Cura. La seva seu, tocant el centre geogràfic de l’illa en, l’esdevenir del temps va facilitar el seu perllongament cap als pobles de l’interior situats en el denominat Pla de Mallorca. I així, amb aquest nom afegit, sota l’auspici de la Mancomunitat Pla de Mallorca, s’ha convertit en el Festival que més aproxima la música als peus del seu propi poble. Fet molt digne d’encomi. I així per molts d’anys.

Bartomeu Poquet
crític musical i compositor

El club d'escacs Algaida, formant coalició amb el Tròpic, ha estat guanyador de la Copa de Mallorca. Aquest torneig es juga amb deu jugadors per equip, per eliminatòries i permet les coalicions entre dos clubs. Sens dubte, els algaidins han sabut cercar un bon soci per a aquesta competició, ja que el Tròpic acabava de guanyar la lliga de categoria Preferent, el que significa ser l'actual campió de Mallorca. L'any passat l'equip algaidí va ser la gran sorpresa d'aquest torneig, ja que va arribar a la final amb coalició amb Unió Marratxí de segona categoria. Enguany, amb aquesta primera passa, ja partíem com un dels favoritats per guanyar la copa, amb la pressió i responsabilitat que això suposa per a uns escaquistes encara no gaire acostumats a realitzar empreses d'aquesta envergadura. Però una vegada més els nostres representants estigueren a molt bon nivell. A la semifinal, a doble volta, es guanyaren els dos partits a Casa Catalana (guanyador de la Copa de Malloraca 2002) per 6.5 a 3.5 a l'anada i 4 a 6 a la tornada. I ja estam a la final per segon any consecutiu, en aquesta ocasió contra el Son Dameto, subcampió de Mallorca, un club amb uns quants d'equips filials i una quarantena de jugadors, per tant

no ha necessitat cercar cap soci per jugar la competició. En principi semblava que la final seria molt competida i bastant igualada, però els escaquistes de l'Algaida, amb una excel·lent actuació, han estat els que han desequilibrat la balança a favor de la coalició, que s'ha acabat imposant clarament per un contundent 7 a 3. Una final per recordar, amb magnífiques victòries de Jordi Valls, Sebastià Massanet i Fernando Navarrete i taules de Toni Ripoll.

Una fita històrica per al club d'escacs Algaida, que culmina una temporada quasi de somni.

El paper del PSM a l'Ajuntament d'Algaida

El passat divendres 27 de juny el PSM d'Algaida va celebrar una festa al celler de can Borràs amb el lema **Ara més que mai**

Vàrem voler fer aquesta festa, no perquè hi hagués qualque cosa especial a celebrar, sinó més aviat per demostrar la nostra disposició d'estar sempre amb les persones que formen la nostra comunitat. Des del PSM sempre hem defensat un diàleg permanent i constant amb els veïns i veïnes. Des del PSM creim que no es acceptable que els partits polítics només se'n recordin dels electors quinze dies abans de les eleccions.

L'acte va servir també per explicar públicament alguns detalls sobre el paper del nostre partit en la composició d'una majoria de govern a l'Ajuntament d'Algaida, arran dels resultats de les eleccions del passat 25 de maig.

En aquests moments de forta ofensiva electoral del PP, a nivell local, a nivell autonòmic i també com no, a nivell de l'Estat, crec positiu que PSOE, PSM i UM ens haquem posat d'acord signant un pacte d'estabilitat que asseguri la governabilitat de l'Ajuntament d'Algaida i, al mateix temps, serveixi perquè s'apliquin veritables polítiques progressistes a totes les àrees.

Amb el pacte d'estabilitat que hem signat els tres partits, com a regidor del PSM he assumit directament la gestió de la regidoria de promoció econòmica (que inclou la coordinació de les activitats del comerç, serveis, indústria, agricultura, ramaderia i innovació tecnològica), som el segon tinent de batle i participo en la comissió de govern.

Hem de recordar que durant la campanya electoral des del PSM vàrem dir nombroses vegades que no podem tornar enrera, que Algaida, Pina i Randa necessiten polítiques progressistes.

Per això tenim molt clar que al govern o a l'oposició el nostre primer i gran objectiu

a l'Ajuntament d'Algaida és ser garantia de progrés.

La participació del PSM en el govern de l'Ajuntament d'Algaida no és gratuïta. La feim d'acord amb la nostra línia ideològica nacionalista d'esquerres i ecologista i sol·licitant la posada en pràctica d'una sèrie d'actuacions del nostre programa electoral basat en un compromís efectiu amb les persones i amb una clara línia de diàleg i consens.

No és un xec en blanc. Per expressa petició del PSM el compliment d'aquestes actuacions programàtiques s'avaluarà anualment.

Durant els passats 4 anys hem demostrat que som constructius, ara també hem de demostrar que no ens doblegam a l'hora de defensar la nostra ideologia, el nostre programa i la nostra manera de fer.

L'aportació del PSM al govern de l'Ajuntament d'Algaida dels darrers 4 anys ha estat molt important. Sense menysprear i infravalorar la feina del conjunt de partits del pacte de progrés, us puc assegurar que a través del nostre regidor i a través de les àrees del Consell de Mallorca (cultura i cooperació local) i del Govern de les Illes Balears (economia, agricultura i educació), gestionades directament pel PSM, hem aconseguit importants inversions per a Algaida, Pina i Randa que sens dubte han suposat una millora molt important de les infraestructures educatives, socials i esportives del nostre municipi.

En aquest darrer mandat, i amb un sol regidor, primer en Miquel Ballester i després jo mateix, el PSM s'ha abocat totalment sense comptar temps i esforços en la gestió de l'àrea d'educació, cultura, esports i festes, amb uns resultats que sortosament

els veïns i veïnes ens han reconegut positivament, encara que per ventura no s'ha aconseguit rendibilitzar electoralment així com seria desitjable.

He de reconèixer que per fer totes aquesta tasques el regidor del PSM ha comptat amb la inestimable col·laboració i ajuda de tot el personal de l'Ajuntament. Evidentment i negar-ho seria faltar a la veritat també han participat la resta de regidors del PSOE.

Ho vaig dir als actes públics de la campanya electoral i ho torn repetir ara: durant el passat mandat, al govern de l'Ajuntament el PSM ha fet una feina silenciosa i de vegades silenciada. Més enllà de la legítima defensa de la feina feta per un determinat partit, no entenc de cap manera l'extrem afany capitalitzador del PSOE que abans i durant la campanya electoral ha venut la idea que han governat tots sols l'Ajuntament d'Algaida, oblidant que existia un pacte de govern entre dos partits.

Tornat al nou mandat que just ara iniciam, he de dir que arran de l'experiència dels darrers 4 anys i a causa de les creixents responsabilitats amb la posada en marxa de les noves instal·lacions educatives i esportives, el PSM en les negociacions del nou pacte havia sol·licitat al PSOE comptar amb una dedicació exclusiva per fer-se càrrec novament de l'àrea d'educació, cultura, esports i festes. No obstant això, i després de estudiar la viabilitat aquesta proposta, hem vist objectivament que l'actual capacitat pressupostària de l'Ajuntament no aguanta dues dedicacions exclusives, ja que el PSOE en manté una i per diferents motius, totalment legítims, no està disposat a renunciar-hi.

Per tant l'equip del PSOE, amb 5 regidors i amb la dedicació exclusiva en les seves mans, té sense cap dubte més capacitat humana i organitzativa per fer-se càrrec de la gestió directa d'aquesta important àrea. De fet, amb el nou organigrama de l'Ajuntament d'Algaida, la regi-

doria d'educació, cultura, esports i festes, que abans duia un sol regidor del PSM a partir d'ara la gestionaran tres regidors del PSOE.

Per la nostra banda, el PSM ha assumit directament l'àrea de promoció econòmica. Des d'aquesta regidoria volem impulsar accions concretes a favor del comerç, els serveis, la indústria i la pagesia del municipi.

El PSM creu en un creixement econòmic i social harmònic, que respecti el medi ambient i millori la qualitat de vida de les persones. Un creixement basat en el diàleg dels diferents agents econòmics i socials amb l'objectiu d'assolir una economia competitiva, diversificada, sostenible i solidària.

Des l'Ajuntament volem donar suport a la iniciativa i creativitat dels pagesos i els petits empresaris d'Algaida, Pina i Randa per afrontar un món cada vegada més global i competitiu. Perquè sabem que un poble on tots els sectors econòmics funcionin és un poble viu, capaç de crear benestar.

D'aquí a unes setmanes donarem a conèixer quina serà la nostra línia de feina en aquesta nova regidoria.

El PSM no té vocació de partit marginal, no té vocació de partit frontissa, el PSM és i ha de ser una veritable opció de govern.

Vet aquí que vull expressar una altra vegada el nostre compromís amb les persones; tots junts farem país, construirem un país avançat.

Pere Sales Mascaró
regidor del PSM-EN

Adéu company

En nom de l'Agrupació d'Algaida vull tenir un record emocionat per en Gustau Fernández, cap de llista del PSM de Manacor a les darreres eleccions locals, que va morir a l'edat de 38 anys en accident de trànsit el passat dijous 26 de juny.

Ses Escoles

Educació Primària
4t nivell
Tutora:
Francisca Capellà

Educació Primària
5è nivell
Tutora:
Catalina Amengual

Educació Primària

6è nivell

Tutor:

Miquel Munar

X Premi Santa Anneta de Llengua i Cultura Catalanes

2003

El Centre Cultural d'Algaida, entitat promotora de Titoieta Ràdio, us convida a l'acte de lliurament de la desena edició del guardó. Se celebrarà dia 26 de juliol, festivitat de Santa Anna, a les 21h, al Casal Pere Capellà d'Algaida.

Una ració de Miquel Àngel Riera

Selecció de
J.O. i M.S.

es saig

1

De tota la tasca
que m'és la vida,
me n'adon
que la part que sempre
es mostra inabastable
és la de fer-me teu.
Veig clar
que no n'hi ha prou entregant-
me
ni que tu m'acullis,
i que la condició de ser teu
cau més enllà de nosaltres,
més enllà
del que vulguem
o no vulguem,
i que, abastar-la,
és una història
que va per llarg,
amb el tombant
potser
crescut a llunyanies.

Per això, cal
no perdre temps:
sols ésser teu és ésser tu.

Viure
m'importa
perquè tu n'ets,
i, rabiosament,
vull perllongar-me
més enllà de mi,
salvant-me des de tu,
perquè sé
que en això
consisteix
allò de l'altra vida
de què venim parlant
d'ençà que començarem
a no entendre res.
Per després, per quan tu
moris,
em fa pla
morir de tot amb tu,

perquè sé ja des d'ara
que em fa por
sobreviure
més enllà
de la teva pervivència.
Més enfora de tu,
la vida perd les anses.
Vull
una salvació
de la teva durada
exacta.
La resta
—perdonau
que ho digui
tan clar—
no m'interessa
ni poc,
ni molt,
ni gens.

2

T'estim, però me'n fot. No em resta gaire
de suportar la humiliació del vòmit
vital que és estimar. Ja fineix l'hora
dels finestrals oberts, les dents polsoses,
les taques de pantaix per les solapes
i dels taurons pels músculs o dreces.
Se'm fonen tots els ploms de la mà dreta
sols que et toqui amb dos dits arrapadissos,
per integrar-te en mi. Però s'hi encenen
aurores boreals que són contagis.
T'estim, però me'n fot. Som a l'espera
del llamp reblanidor que ens amalgami
i t'encasti en mi tant, que pugui dir-te:
—Ja t'estim tant, que et pots morir quan vulguis.

3

Benaventurat aquell
que sempre ensopega amb la mateixa pedra
i bescanvia amb altri un pam de cara
decorada de nafres i saber com ningú
que la pedra existeix. Els fets li ensenyen
que a força, ell, d'existir
seguirà donant-s'hi la morrada més bèstia,
a cada vegada incorporant noves savieses
entorn a la tècnica de la travelada.
No desvia el camí, ans prossegueix i pensa:
“He caigut perquè hi era. Encara hi som.
Sols cau aquell que està dotat per fer-ho.”

Miquel Àngel Riera (Manacor, 1930 –1996) potser sigui més conegut com a novel·lista, però era també un excel·lent poeta. “El poeta de l'amor íntim”, l'ha definit algun crític. De la seva producció poètica us oferim un tast de *Biografia* (poema 1), *Poemes a Nai* (2) i *Llibre de benaventurances* (3).

Fa vint anys ES SAIG publicava dotze números a l'any, sense descansar cap mes; per això ens hem de referir als números 31 i 32, corresponents a juliol i agost de 1983.

Hi havia encara la ressaca de les eleccions amb comunicats del PSM i dels Independents de Pina. El nou consistori va seguir amb la secció "L'Ajuntament informa", però va ser flor d'un estiu perquè només sortí una vegada i després hi renuncià acusant la revista de sectària. Per cert, rebérem la visita oficial del president de la Comunitat Gabriel Cañellas.

Els editorials parlaven respectivament del final de curs i dels problemes escolars i de la falta d'aigua (les pluges de gener-juny no arribaren als cent litres). També es parlava, lògicament, de les festes de Sant Jaume, que organitzà el club "A poc a poc", amb poques novetats; hi ha, això sí, un comunicat dels organitzadors protestant del tracte rebut de part de l'Ajuntament.

Trobam les seccions habituals de "Ses Escoles", "Solcar", "Un Sord", "Andreu Majoral", "Pina", "Esports", etc. Pels "Esports" sabem que fou elegit president del club de futbol en Pep Noguera. Segueix "El racó de les faules" que amb personatges animals donava canya als altres animals teòricament més racionals.

Una notícia curiosa proporcionada per Ramon Rosselló ens informa que el 1666 un algaidí va ser denunciat al Sant Ofici; es veu que era l'encarregat de tocar les campanes per avisar del perill de bandejats; va sentir repicar les campanes i acudí a informar-se: es tractava del repic amb motiu de les vespres de l'Assumpció, però es veu que es va empenyar i amollà unes expressions malsonants ("Per què no vos tocau els collons?"), i va tenir problemes. També hi ha un escrit d'en Pere Mulet que parla de "L'escut d'Algaida": llocs on el trobam localitzat a l'església parroquial i els canvis que ha experimentat.

Una composició de Miquel Oliver Bauçà es titula "No pot ésser algaidí qui cada any no se sent cossier": "Cossiers revolten, revolten, revolten... / i la festa esclata rodelles d'amor; / poble meu d'Algaida que amb ells giravoltes / estén els teus braços fent Plaça Major".

Finalment, recordarem que les dues xerradetes eren: amb el nou batle, Bernat Sastre, i la firmava en Xesc Antich; i amb en Pep Puigserver, que ens va deixar fa poc, a càrrec d'en Pere Mulet.

Una xerradeta amb...

Galícia està separada de Portugal pel Miño i de Lleó i d'Astúries, per serralades. Aquest aïllament propicia que siguem societats tancades. En un principi, els gallecs es mostren tancats i desconfiats, però llavors, quan s'obren, són les persones més amables i hospitalàries del món; tot d'una t'ofereixen que seguis a taula i et treuen menjar i un bon tassó de vi. Diuen que passa el mateix quan parlen de nosaltres, els mallorquins.

De diferències, no en sé dir cap. Em sent com a casa, aquí.

De fet s'hi sent, perquè hem de dir que parla amb una entonació i una pronúncia com a gallegues. Fa el mateix cantet. Li demanam si parla gallec.

Sí, ara ja el xampurreig. El parl així com puc.

Al principi parlava castellà per fer-me entendre i ells m'hi contestaven. Però, clar, com que vaig a molts de pobles a fer feina i allà es parla majoritàriament en gallec, l'he après a força de sentir-lo.

Tenen una situació molt semblant a la del català a Mallorca. A les ciutats es parla més el castellà, perquè els mateixos gallecs pensaven que era una llengua amb més futur i començaren a ensenyar-la als seus fills. Fa devers deu anys, però, la gent jove ha fet una aposta pel gallec. Així aquesta llengua és la de la gent jove i de la gent dels pobles.

Fes-nos un petit comentari de com s'han viscut les eleccions a Galícia. Amb el trull del Prestige i la plataforma Nunca Más pareixia que hi hauria un canvi, però...

Tothom s'esperava que amb el Prestige i la guerra hi hauria un rebuig cap al PP. De fet, així ha estat: el PP ha baixat quatre punts. Si aquests resultats s'extrapolassin a les autonòmiques i s'ajuntassin totes les forces d'esquerres, podrien treure en Manuel Fraga del govern.

Però no és el mateix a les municipals; no es va produir el gran canvi que s'esperava.

Quan va passar el desastre del Prestige, Titoieta Ràdio em va fer una entrevista per saber en directe com estava la situació. A més, varen aprofitar per demanar-me si el problema tendria repercussions electorals i jo, ja en aquells moments, vaig contestar que no n'hi hauria: la gent té molt poca memòria i no se'n recorda de res quan ha d'anar a votar.

Com s'enten, però, que pobles com Camariñas i Muxia, tan afectats per la marea negra, hagin votat massivament la dreta?

Aquests pobles de la costa són tradicionalment d'esquerres. Però, amb el desastre del Prestige, se'n va anar en Fraga i els va dur una carretada de milions i els va tancar la boca. De fet, el PP va augmentar la seva representació.

Xisco Oliver de can Torres

Com es troba la costa en aquests moments?

Jo estiuig a un poblet que és a les Rias Baixas i al nord tenim la frontera amb la Costa de la Mort, que és on s'ha vist més afectat pel Prestige.

En aquest lloc, encara es troben surant “galetes”, petites taques de petroli que desprèn el Prestige, encara que tot està net i la platja no està contaminada.

Ara bé, a les roques és allà on es concentra més brutor. Això ja no es llevarà, si no és amb la influència dels temporals de la mar. Allò que s'ha embrutat per la influència de les persones, haurà de ser la mateixa natura que farà la neteja.

Els pesquers treuen encara tones de peix contaminat pel “xapapote”. Això els fa perdre el peix i les xarxes, que s'han de canviar perquè estan empastifades de petroli.

Fins quan durarà aquesta situació?

Fins d'aquí dos o tres anys arribaran restes de “xapapote” del Prestige a les costes gallegues. Però a la Costa de la Mort n'arriba sempre, sí sempre: els petroliers que naveguen a prop de Galícia sempre amollen restes de petroli, que arriben a la costa. Són restes de brutor que tiren quan fan nets els seus dipòsits enmig de la mar.

Hi ha risc si nedes al costat de restes de petroli?

És el mateix que passa a Mallorca quan vas a la platja i t'embrutes amb morques. És incòmode perquè s'aferra a la roba i és mal de llevar. A més, també taca la pell i s'ha de llevar perquè és tòxic.

Encara ve voluntariat a ajudar-vos en les tasques de neteja?

Ara són protecció civil i els militars els que s'ocupen de fer netes les platges. De cara a l'estiu, però, s'espera l'arribada de voluntaris.

I acabarem amb alguna pregunta més alegre.

Com es presenta l'estiu a Galícia? També teniu festes?

Sí. A cada poble, com a Mallorca, tenen les seves festes d'estiu. Per a mi, les que tenen més interès són les gastronòmiques. S'organitzen festes on hi ha degustació de formatges, pop, peix i marisc.

Mmm! Amb aquest bon gust de boca ens acomiadam d'en Xisco, que tan amablement ha volgut compartir aquesta xerradeta amb nosaltres.

Xisco Oliver *de can Torres*

Aquest mes hem decidit fer la xerradeta amb una persona jove algaïdina, que per motius personals s'ha desplaçat a viure a Galícia.

Potser podríem pensar que un jove no té gaire experiències per contar a una xerradeta, però no és el cas. Hem pogut parlar de la seva partida cap a terres de meigas, de la societat gallega, del desastre del Prestige, dels resultats electorals,...

En Xisco "Torres" és llicenciat en Història, tot i que també ha fet de pagès i ara treballa com a jardiner. És a Teo, un poble d'uns 15000 habitants, que està format per 15 aldees, una de les quals és Arramaïosa, des d'on ens contesta l'entrevista.

Quant de temps fa que partires cap a Galícia?

Ara fa devers 3 anys. Concretament, 3 anys i 4 mesos.

Per què decides partit?

Bé, en primer lloc perquè vaig conèixer na Isabel, actualment la meva companya, que és gallega. A més, volia sortir de Mallorca i conèixer altres terres.

Què t'ha motivat a quedar-hi? Què és allò que més t'agrada de Galícia?

En primer lloc el paisatge. Aquí és molt verd tot. El clima és molt diferent de Mallorca, sempre plou. Els de per aquí diuen que Galícia és l'orinal d'Espanya. A més, fa 9 mesos d'hivern i 3 d'estiu, per tot això el paisatge té una vegetació tan abundosa.

També hi he quedat perquè he trobat feina i m'han acollit bé aquí.

De què fas feina?

Ara som autònom i treball de jardiner. Tant m'ocup de feines de manteniment de jardins, disseny nous jardins i faig projectes fitosanitaris.

En què se sembla la societat gallega i la mallorquina? Què tenen de diferent?

Les dues societats se semblen moltíssim: tant Galícia com les Illes Balears estan geogràficament aïllades...

